

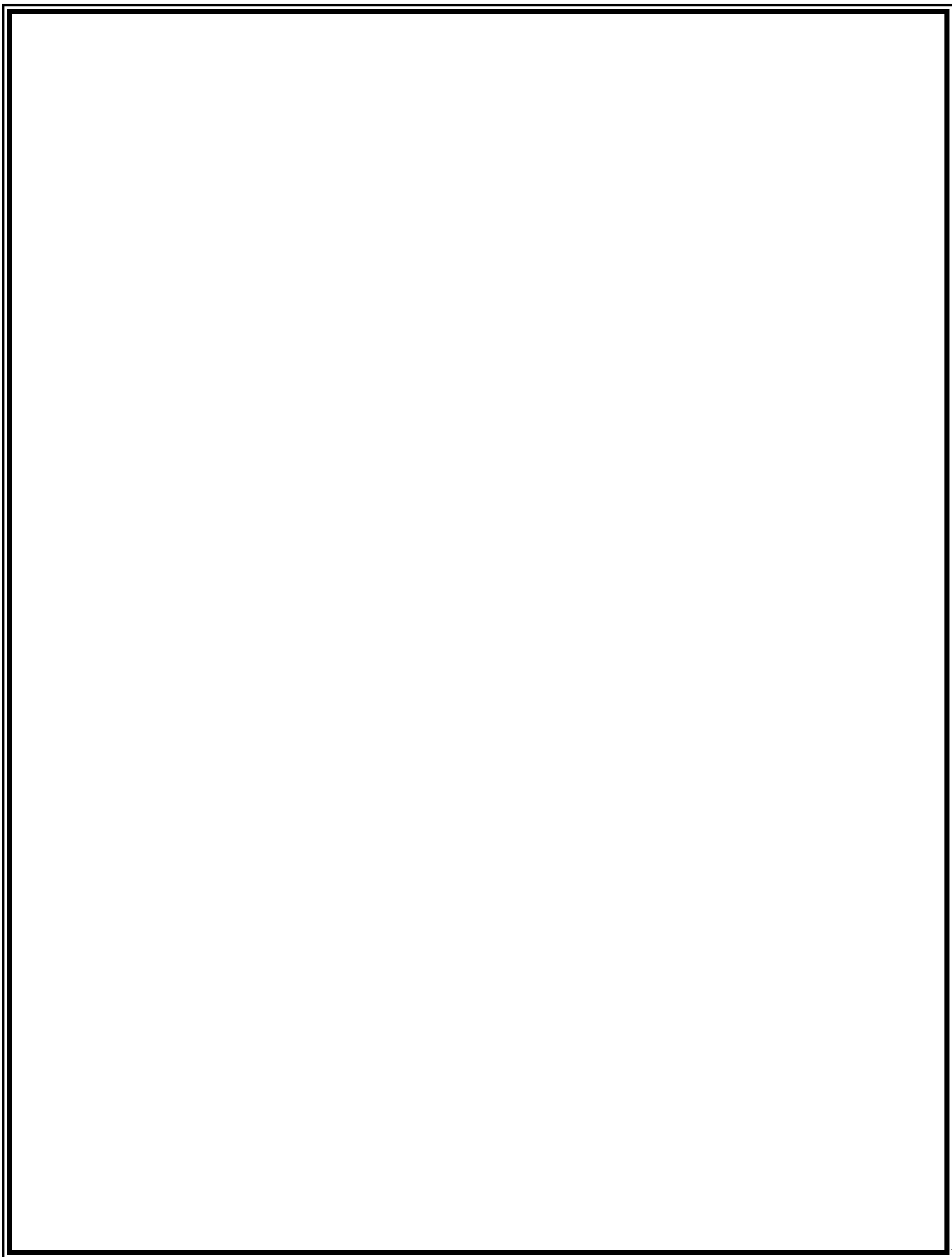

بررسی رابطه پرخاشگری و پیشرفت تحصیلی در بین دانش آموزان

دوره دوم متوسطه مدرسه فرهنگیان یاسوج

تهیه کنندگان: ابوالفضل مهربابی، بنیامین عباسی، مهرشاد فاضلی

پاییز ۱۴۰۲

فهرست

- ۱.....چکیده
- ۲.....مقدمه
- ۳.....بیان مسأله
- ۳.....اهداف مقاله
- ۴.....پرخاشگری
- ۴.....تعریف خشم
- ۴.....علل و ریشه های خشم
- ۸.....نقش رسانه های گروهی و فیلمهای تلویزیونی در آموزش پرخاشگری
- ۹.....چرا کودک پرخاشگر می شود؟
- ۱۱.....عوامل موثر بر پرخاشگری و ناسازگاری
- ۱۳.....روحیات دانش آموزان دوره متوسطه
- ۱۳.....توصیه های مهم برای کاستن ناسازگاری و پرخاشگری کودکان
- ۱۴.....پیشرفت تحصیلی
- ۱۵.....پرخاشگری چگونه باعث افت تحصیلی می شود؟
- ۱۵.....کاهش پرخاشگری دانش آموزان
- ۱۷.....نتیجه گیری
- ۱۸.....منابع

چکیده

هدف از تحقیق حاضر بررسی رابطه پرخاشگری والدین و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی به جز مقطع اول دبستان شهرستان زاهدان است که فرضیه‌های عنوان شده عبارتند از اینکه بین پرخاشگری والدین و پیشرفت تحصیلی رابطه وجود دارد و همین طور بین پرخاشگری دانش آموزان ضعیف و دانش آموزان ممتاز تفاوت وجود دارد و همین بین پرخاشگری مقاطع دوم و چهارم سوم و پنجم تفاوت وجود دارد که جامعه مورد مطالعه عبارتند از دانش آموزان مقطع ابتدایی به جز مقطع اول دبستان است که ۱ نفر به عنوان نمونه انتخاب گردیده و جهت سنجش فرضیه‌ها از روش آماری t متغییر مستقل و ضریب بهم بستگی استفاده گردیده که نتایج بدست آمده حاکی از آن است که بین پرخاشگری والدین و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان را به معنی داری وجود دارد و همین طور بین پرخاشگری دانش آموزان در مقاطع مختلف تحصیلی تفاوت وجود ندارد.

کلمات کلیدی: پرخاشگری، خشم، دانش آموزان

مقدمه

هر کودکی وقتی بداند که والدین او به آنچه می گویند عمل میکنند بهتر رفتار خواهد کرد رفتار به خصوصی که انجام آن مجاز نیست باید با ترتیب به خصوصی دنبال شود مقررات شما باید روشن و فهم آنها ساده باشد در این صورت کودک شما می داند که توقعات شما چیست و چه مقرر شده است شما تا به حال روی مقررات اولیه مصمم شده اید و آنها را با سادگی و واقع بینی با طفل خود در میان گذاشته اید قانون تازه ای در خانه مقرر شده است از حالا به بعد تو اجازه نداری که کسی را کتک بزنی و اگر این کار را تکرار کنی با حبس شدن در اتاقت مجازات خواهی شد که پرخاشگری یکی از پدیده های مهم روانی - اجتماعی است که قسمت اعظم تاریخ مدون انسان پیرامون آن رقم خورده است. برخی سپیده دم تاریخ را با بیان قتل هابیل آلوده به پرخاشگری و خشونت میدانند کواکسلی بر اساس پژوهشهای انجام شده خود می نویسد : از ۵۶۰۰ سال قبل تا امروز بشر فقط ۲۹۲ سال در صلح و صفا گذرانیده و بقیه را در جنگ و ستیز بوده است. پرخاشگری را رفتاری تعریف کرده اند که هدف آن صدمه زدن به خود یادگیری باشد آنچه در این تعریف حائز اهمیت است، قصد و نیت رفتار کننده است : یعنی آسیب رسانیدن تصادفی به شخص دیگر پرخاشگری نیست مثلاً اگر توپ فوتبال سهواً به بازیکن دیگر اصابت کند ، پرخاشگری نیست اما اگر فردی مخصوصاً بازیکنان را با پا بزند، هل بدهد ، تنه بزند و یا فحاشی کند ، پرخاشگری است . قدیمی ترین علت شناخته شده برای پرخاشگری حول محور این نظریه می چرخد که انسانها از نظر ماهیت زیست شناختی برای پرخاشگر برنامه ریزی شدهاند و نخستین و معروفترین نظریه در این باره مربوط به زیگموند فروید را می توان نام برد فروید کلیه اعمال آدمی را با دو غریزه زندگی و مرگ تحلیل میکند و میگوید غریزه مرگ هم باید به شکلی تخلیه شود. (روان شناسی اجتماعی، ج ۱، ستوده، هدایت الله، آوای نور، ۱۳۹۵)

بیان مسأله

زیست شناسان بر این باورند بیشترین تغییراتی که هنگام پرخاشگری در بدن و اعمال آن روی میدهد، همانهایی که هنگام به کار افتادن امیال جنسی به وقوع می پیوندد در واقع باید گفت که همانطور که میل جنسی، جانور نر را به جنب و جوش اندازد او را متجاوز " تند یا پرخاشگر میسازد، انسان هم از این قاعده مستثنی نیست البته پرخاشگری انسان در این مورد غالباً با نوازش و نرمش اثر بهتری دارد و اینکه آیا پرخاشگری پاسخی به نا کامی است به باور جان دالسر و همکارانش، پرخاشگری همیشه پیامد نا کامی است و ناکامی همیشه منجر به پرخاشگری می شود هیچ یک نمی توانند بدون دیگری صورت گیرند و هر چیزی که مانع رسیدن به هدف شود نا کامی را سبب می گردد و گاهی محیط مدرسه و محل آموزشی می تواند تاثیر بسزایی در پرخاشگری کودک داشته باشد و گاهی هم روابط با درست والدین و روحیه ستیزه جویی در بین والدین تاثیر منفی بر روی دانش آموزان میگذارد و این باعث میشود که حتی در پیشرفت تحصیلی و در رسیدن به موفقیت تحصیلی تاثیر منفی بگذارد و افراد ناکام همیشه با کلمات یا رفتار پرخاشگرانه واکنش نشان نمی دهند؛ بلکه افرادی طیف وسیعی از واکنشها را نسبت به نا کامی از خود بروز می دهند.

اهداف مقاله

هدف از تحقیق حاضر عبارتند از بررسی پرخاشگری والدین و پیشرفت تحصیلی در بین دانش آموزان مقطع ابتدایی به جزء اول دبستان است و اینکه آیا پرخاشگری والدین میتواند در پیشرفت تحصیلی نقشی داشته باشد یا نه و آیا روابط والدین با فرزندان خود باید شده و سنجیده باشد یا نه و از طرف دیگر آیا پرخاشگری در بین دانش آموزان مقاطع مختلف تحصیلی با هم متفاوت است یا نه به این صورت که هر چقدر سن دانش آموزان بالا میرود پرخاشگری هم بیشتر می شود.

پرخاشگری

"پرخاشگری"^۱ در لغت به معنای ستیزه و تندی کردن آمده و معادل آن در زبان انگلیسی واژه Aggression است اما در اصطلاح روان شناسی پرخاشگری واکنشی عمومی و پدیده نابهنجار اجتماعی است که به قصد آزار کسی یا آسیب رساندن به چیزی ابراز میشود. آن چه در این تعریف حائز اهمیت است قصد و نیت رفتار کننده می باشد یعنی رفتار آسیب زا در صورتی پرخاشگری محسوب می شود که از روی قصد و عمد به منظور صدمه زدن به دیگری انجام پذیرد. بنابراین پرخاشگری به فردی اطلاق میشود که تمایل به حمله کردن و مبارزه طلبی دارد.

تعریف خشم

خشم بنابر تعریف برانگیخته شدن عواطف جریحه دار شده است. اگر چه نقطه آغازین برانگیختگی عواطف و احساسات ماست اما دامنه تاثیر آن به فکر و بدن ما نیز سرایت می کند. به عبارت دیگر خشم همه ابعاد وجود ما را در بر می گیرد.

علل و ریشه های خشم

موقعیت-ها و عوامل بسیاری باعث برانگیخته شدن خشم می شوند. از این رو دلایل عصبانیت و خشم بسیار متغیر و متفاوت است. اما کاملاً از هم جدا نیست؛ حتی در برخی موارد با هم تعامل و همپوشانی دارند. بنابراین آگاهی از این عوامل می-تونه در زمینه مقابله با خشم راه رو برای ما هموار کنه. برخی از این دلایل که در متون روان شناسی و دینی ذکر شده اند، در دو محور قابل دسته بندی هستند. این دسته ها عبارتند از:

الف- علت های مرتبط با فرد

ب- علت های مرتبط با محیط

پرخاشگری نتیجه تعامل پیچیده بین تمایلات و پاسخ های آموخته شده است¹

الف - عوامل مرتبط با فرد

علت استفاده از خشم و غضب به صورت افراطی دو چیزه، یکی خود بزرگ‌بینی و دیگری کوچک شمردن دیگران. امام صادق (ع) فرمودند:

«قال الحواریون لعیسی (ع): أیّ الأشياءِ أشدّ؟ قال: أشدّ الأشياءِ غضبُ الله. قالوا: فیما یتقی غضبُ الله؟ قال: بأن لا تغضبوا. قالوا: و ما بدؤ الغضب؟ قال: الكبر و التجبر و محقره الناس»

حواریون از حضرت عیسی (ع) سؤال کردند: سخت‌ترین چیزها چیست؟ حضرت فرمود: سخت‌ترین چیزها خشم خداست. عرض کردند: چگونه می‌توان خود را از خشم خدا ننگه داشت؟ فرمود:

به این که خشمگین نشوید. سوال کردند: پیدایش خشم از کجاست؟ فرمود: کبر و تجبر و کوچک به حساب آوردن مردم.

اگر دقت کنیم می‌بینیم منشأ این خودبزرگ‌بینی در واقع اینه که انسان به خودش زیاد توجه کنه و در مقابل به دیگران کم توجه باشه. انسانی که خودش رو در رابطه با دیگران بزرگ میدونه، یا اینکه غیر رو کوچک می‌بینه در جایی که نباید خشمگین شد، خشمگین میشه.

اما عوامل خشم به این مورد محدود نیست. از علت‌های دیگه‌ای که میشه در این بخش برای خشمگین شدن عنوان کرد موارد زیر هستند:

۱. ناکامی و نرسیدن به اهداف و خواسته‌ها
۲. داشتن باورهای منفی و غیر واقع‌گرایانه (تفسیر نادرست از یک رویداد)
۳. ضعف عزت نفس
۴. جلب توجه دیگران
۵. نداشتن صفت بخشش
۶. قضاوت شتاب زده و بدون بررسی
۷. حسادت و کینه توزی

۸. عوامل خشم مرتبط با دیگران

اما یکسری عوامل دیگه-ای وجود دارن که در ارتباط با دیگران ممکنه ما رو خشمگین کنه، عواملی مثل:

- ۱- هدف حمله بدنی یا کلامی قرار گرفتن
- ۲- رویارویی با بی عدالتی، تبعیض یا حق کشی در محیط کار یا زندگی
- ۳- تحمیل وظایف سنگین-تر از توانایی؛ مثل واگذاری تکالیف سنگین به دانش آموز
- ۴- تحقیر شدن احساسات، ارزش-ها یا اقتدار واقعی فرد به وسیله دیگران
- ۵- دخالت بی مورد در کارهای روزانه فرد.

ب- عوامل خشم مرتبط با محیط

گاهی اوقات محیط و شرایطی که ما در اون هستیم باعث تحریک و ایجاد خشم در ما میشه. از جمله این عوامل میشه به:

- ۱- گرسنگی شدید
- ۲- نور زیاد
- ۳- سر و صدای بیش از حد
- ۴- سرما یا گرمای شدید
- ۵- ترافیک سنگین

نقش والدین در پرخاشگری کودکان

کودکان برای رسیدن به اهداف خود نقاط ضعف دیگران را پیدا می کنند
مورد آزار و اذیت قرار می گیرند. یکی از دلایل افزایش پرخاشگری در کودکان در سن ۲ سالگی، شناخت آب و هوا است.

این مربوط به زندگی شماست. با بالا رفتن سن کودک، عوامل رفتار پرخاشگرانه افزایش می یابد

نیز متوقف می شود. همه افراد در طول زندگی خود ریزش مو را تجربه خواهند کرد

برخی از آنها می توانند باعث ناراحتی عاطفی یا حداقل اثرات منفی بر روان انسان شوند

کودک بودن نیز از این قاعده و در این مواقع و نحوه برخورد با آنها مستثنی نیست و در بروز این حالت و نحوه برخورد با آنها پدر و مادر نقش اساسی بازی را می کنند بعضی از دانشمندان علوم تعلیم و تربیت بیان میکنند : کودکان ، آینه تمام نمای والدین هستند و هر آنچه والدین در خود می بینند مایلند که در کودکانش نیز باشند. به همین دلیل از پدر و مادر پرخاشگر فرزند ی عصبانی و روح آزار به وجود می آید و از والدین با احساس مسولیت و مثبت کودکی با رفتار مطلوب و مثبت تربیت می شوند. البته نباید نقش جمعه را نیز از نظر دور داشت متاسفانه در جامعه کنونی و در خانواده ها حالت لجبازی و پرخاشگری فراوان دیده می شود.

پر خاشگری چگونه یاد گرفته می شود ؟

مطالعات نشان می دهد که حیوانات را می توان با کمک یک سری در گیریها از موجوداتی مطیع و سر به راه به جنگنده هایی افسار گسیخته تبدیل کرد . کودکان را نیز می توان تحت تاثیر قرار داد ف کودکی که پرخاشگری نسبت به دیگر کودکان با موفقیت همراه باشد ، استعداد پرخاشگری بیشتری را در آینده دارد (پترسون و همکاران ، ۱۹۶۷) .

به همین ترتیب ، بازیکنان پرخاشگری هاکی - کسانی که در بازیهای خشن خطاهای بیشتری را مرتکب می شوند - گلهای بیشتری می زنند تا بازیکنان غیر پرخاشگر . در هر دوی ایم موارد ، به نظر می رسد پرخاشگری وسیله ای است برای دستیابی به پاداشهای خاص آلبرت بندورا^۲ (۱۹۶۱) پیشروی نظریه یادگیری اجتماعی عقیده دارد که پرخاشگری نه تنها از طریق تجربه ؛ بلکه با مشاهده رفتار دیگران نیز مانند بسیاری از رفتارهای اجتماعی دیگر آموخته می شود .

² - A . Bandura

بندورا دو گروه کودک را انتخاب کرد و هر گروه را در معرض تماشای یکی از دو فیلم کوتاه قرار داد. در یکی از این فیلمها، الگو یک فرد بزرگسال بود که عروسکی (دلچک باد شده) را به شیوه خشونت بار مورد ضرب و شتم قرار می داد. در فیلم دیگر الگو به روشی غیر خشونت آمیز و آرام و کاملاً ساکت با عروسک بازی می کرد. بعد از نمایش فیلم به کودکان هر دو گروه اجازه داده شد که آزادانه در یک اتاق که پر از اسباب بازیها از جمله عروسک مورد استفاده الگو بود، بازی کنند. مشاهده رفتار آنان نشان داد که کودکانی که رفتار پرخاشگرانه و خشونت آمیز مدل را دیده بودند بیشتر از گروهی که چنین رفتاری را ندیده بودند تمایل به انجام رفتار پرخاشگرانه و خشونت آمیز با عروسک را داشتند.

نقش رسانه های گروهی و فیلمهای تلویزیونی در آموزش پرخاشگری

رسانه های گروهی در شکل دهی و آموزش رفتارهای گوناگون نقش مهمی به عهده دارند. همان طوری که در بحث از نظریه بندورا مطرح شد، یادگیری مشاهده ای و سر مشق گیری از دیگران بخش مهمی از یادگیری های ما را تشکیل می دهد. بر اساس گزارش مجله اخبار آمریکا و گزارشهای جهان، کودکان آمریکایی روزانه یازده ساعت با ویدئو، تلویزیون کابلی و تلویزیونهای که بابت هر بار تماشا باید برای آن پول پرداخت، سرو کار دارند. به این ترتیب تلویزیون، قصه گو، له له نصیحت گر، معلم و پدر و مادر بچه ها شده است. کودکان آمریکایی در دوره ابتدایی ۵۰۰۰ ساعت و در پایان دبیرستان ۱۹۰۰۰ ساعت به تلویزیون نگاه می کنند و این ارقام شگفت آور نشانگر زمانی بیشتر از مدت زمانی است که آنها در کلاس درس حضور پیدا می کنند.

بر اساس تحقیق پرایل^۳ (۱۹۸۱) یک کودک آمریکایی بین ۵ تا ۱۵ سال به طور متوسط بیشتر از ۱۳۴۰۰ صحنه خشونت بار و خرابکارانه را از تلویزیون تماشا می کند. (مقاله بررسی علل پرخشگری در کودکان)

رسانه های گروهی هر رو بیش از پیش فیلمهای خشن و وحشیانه را به نمایش در می آورند و کتاب و نوارهایی از همین مقوله را منتشر می سازند . یافته های پژوهشی نشان می دهد که فیلمهای سینمایی ، تلویزیونی و ویدئویی از عوامل بسیار مؤثر در کجرویها و بزهکاریهای جوانان هستند. تاثیر رسانه و نقش آن در پیشگیری از بزهکاری کودکان و نوجوانان

نمایش اعمال خشونت بار ، کشتار ، جنایت ، خون آشامی و نیز صحنه های هیجان انگیز در فزونی و تشدید کجرویها اثر بسزایی دارد . البته باید توجه داشت که همه تماشاگران به اندازه تحت تأثیر فیلمهای بد آموز قرار نمی گیرند ؛ بلکه با توجه به آموخته ها و تجربه های پیشین خود برداشتهای گوناگونی دارند. هنگامی که افراد برای تماشای فیلم می روند ، دارای ضمیری چون "لوح سفید" نیستند؛ بلکه قبلاً زمینه انفعالی پیدا کرده اند که انتخاب نوع فیلم ، خود دلیل اندیشه پیش ساخته آنان است. مقدمه ای بر آسیب شناسی اجتماعی، ج ۱، (سرمد)

چرا کودک پرخاشگر می شود؟

بعضی از دانشمندان پرخاشگری را به عوامل وراثت نسبت می دهند غزالی می گوید اگر خشم از حد فراتر رود به تحول تبدیل می شود و اگر ناقص شود فرد ترسو بزدل می شود که این افراد به عنوان کسانی که اعتماد به نفس ندارند تملق گرا هستند و مذلت را ترجیح می دهند شناخته می شوند.

اما اگر این قوه تربیت شود فرد به صفت شجاعت موصوف می شود. کودکان با پیدا کردن نقاط ضعف دیگران برای رسیدن به مقصود خود متوسل به اذیت و آزار می شود.

³ - Prial

یکی از دلایل افزایش پرخاشگری کودکان در سن ۲ سالگی فهمیدن آنها در مورد زندگی خود است کودک بالاتر می‌رود بروز پرخاشگری نیز متغیر می‌شود به عنوان مثال در بین سنین ۳ تا ۶ سالگی جدال جسمانی برای اثبات مالکیت کاهش می‌یابد در عوض پرخاشگری کلامی مانند تهدید آزار توهین جیغ زدن و... افزایش می‌یابد بروز حالت پرخاشگری و میزان آن در بین دختران و پسران متفاوت است.

تفاوت پرخاشگری در دوران پیش دبستانی در هر جنس چندان مشهود نیست اما در دوران مدرسه و ابتدایی کاملاً واضح است. فزایش سن تفاوت پرخاشگری در هر جنس کاهش می‌یابد در دوران ابتدایی و بالاتر پسران و دختران تفاوت فاحشی از نظر بروز پرخاشگری نسبت به دوران دانشگاه دارند طبق بررسی‌های انجام شده عوامل موثر در پرخاشگری کودکان به موارد زیر بستگی دارد:

- ۱- نقش والدین و روش‌های تربیتی آنها
- ۲- ماندگار شدن پرخاشگری به عنوان یک رفتار در سنین مختلف
- ۳- شکل‌گیری تصور از خود به عنوان فردی پرخاشگر
- ۴- محیط مدرسه و دبیرستان
- ۵- نقش کلیدی تلویزیون، ماهواره، ویدئو، کامپیوتر

لازم به ذکر است کودکانی که در سنین پیش دبستانی به سایر کودکان آزار می‌رسانند همانند نوجوانان پرخاشگر بزهکار هستند و نوجوانان پرخاشگر و زورگو همان مردانی هستند که فرزندان خود را آزار می‌دهند و همسران خود را کتک می‌زنند. (مقاله وقتی نوجوان فیلم‌های خشن را می‌پسندد)

عوامل موثر بر پر خاشگری و ناسازگاری

۱- عوامل خانوادگی:

روان شناسان بر این نکته توافق دارند که خانواده در پیدایش اختلالات کرداری فرد تاثیر مهمی دارد. محیط خانواده نخستین مرکز یادگیری کودک و نوجوان است در این محیط کودک یاد می گیرد چگونه وظایف اجتماعی خود را انجام دهد، حقوق دیگران را محترم شمارد، با افراد خانواده نزدیکان و خدمتگزاران، سازگاری کند و صفات و خصایص نیک یا زشت را از آن ها بگیرد، بطور کلی روابط خانوادگی در رشد هیجانی و عاطفی کودکان بسیار تاثیر دارد چنان که هر مشاجره و نزاع میان پدر و مادر بی ثباتی در خانواده زیاده روی در کنترل کودک، محدود کردن او و به تعویق انداختن امیال و خواهش های او، تنبیه بدنی، او را به فردی پر خاشگر تبدیل می کند. عوامل خانوادگی چون بی توجهی، تبعیض قائل شدن والدین بین فرزندان، تنبیه بدنی، محدود کردن فرزندان، نزاع افراد خانواده، فقدان یکی از والدین در ایجاد رفتار پر خاشگرانه در کودکان بسیار تاثیر دارند. (پایان نامه بررسی زمینه های اجتماعی پر خاشگری در میان جوانان)

عواملی چون بر طرف کردن خواسته های فرزندان و روابط صمیمانه ی اعضای خانواده در کاهش پر خاشگری آنان نقش مهمی ایفا می کنند اما فضای نا مساعد منزل تاثیر چندانی در رفتار پر خاشگرانه ندارد. از عوامل خانوادگی می توان به چند مورد اشاره کرد از جمله: پریشانی فکر بطور توقعات نقش مهمی را در طرز فکر و برداشت والدین ایفا می کنند. برای مادران که همیشه طبق آخرین مد لباس می پوشند درک این مسئله که طفل وی چطور می تواند یک لباس را چند روز متوالی بپوشد و آراسته نباشد مشکل است همچنین برای مادری که خجالتی، ساکت و کم حرف، داشتن یک کودک پر سر و صدا و نا آرام مشکل تر خواهد بود.

۲- خستگی:

بسیاری از کودکان دائماً به اداره شدن و توجه نیاز دارند و برای والدین آنها این کار مشکل است زمانی که مادر و پدر با کودک دچار مشکل خواب هستند شبهای زیادی را بی خوابی کشیده اند علاوه بر آن نظافت منزل و تهیه غذاهای مخصوص و مورد نظر توجه بیش از حد بدون اینکه بهبودی در رفتار کودک حاصل شده باشد تمام اینها بسیار خسته کننده و روح آزارند.

۳- عوامل آموزشی:

نوجوان قبل از آنکه دانش آموز یک دستگاه تربیتی به حساب آید نوبالغی است که در پی کسب شخصیت است و هر جا آن را بیابد جذب می شود و می بالد. با هر ضربه ای که دریافت می کند، جریمه دار می شود و می گریزد، وقتی تمام راه های ابراز وجود و ثبات شخصیت برای مسدود می شود در ارزیابی از شخصیت خویش دچار تردید می شود و چنانچه تحقیر و انتقاد مکرر اولیای مدرسه نیز بر آن افزوده شود، تزلزل و ناتوانی عمیق در ارکان شخصیت او رخ می دهد.

یکی از عوامل مدرسه ای که در رفتار دانش آموز بسیار تاثیر دارد موفقیت اوست بدین معنا که وقتی دانش آموز در فعالیت های درسی خود موفقیت بدست می آورد معمولاً با تقدیر و رضایت خاطر دیگران مواجه می شود و اعتماد به نفس پیدا می کند در حالی که عقب ماندن و مردود شدن مکرر معمولاً انتقاد و سرزنش دیگران را به دنبال دارد و دانش آموز را ناراحت و غمگین می کند و اعتماد به نفس او را از بین می برد و در نهایت باعث پرخاشگری او می شود.

عواملی چون تبعیض بین دانش آموزان توسط معلمان اهانت و سخت گیری در مقررات و تنبیه بدنی توسط اولیای مدرسه و هم چنین عدم موفقیت تحصیلی و حجم زیاد مطالب درسی و تکالیف مربوط، اثرات بسیار زیادی در بروز پرخاشگری در دانش آموزان دارند. در جامعه آماری ما نوع مطالب و محتوای درسی را در رفتار پرخاشگرانه دانش آموز چندان موثر نمی دانند.

روحیات دانش آموزان دوره متوسطه

در دوره متوسطه، دانش‌آموزان به مرحله‌ای از رشد و تکامل روحی می‌رسند که ممکن است با مشکلاتی مانند افزایش پرخاشگری مواجه شوند. برای کاهش پرخاشگری در دانش‌آموزان دوره متوسطه، می‌توان از راهکارهای زیر استفاده کرد:

۱. ایجاد برنامه‌های آموزشی و تربیتی مثبت: مدارس و مراکز آموزشی باید برنامه‌هایی را برای آموزش مهارت‌های ارتباطی، حل تعارض و مدیریت احساسات به دانش‌آموزان ارائه دهند. این برنامه‌ها باید به دانش‌آموزان کمک کنند تا به شیوه‌های سازنده برای حل مسائل و تعارضات روی بیاورند.

۲. ارتقاء محیط‌های آموزشی و تربیتی مثبت: محیط‌های آموزشی باید احساس امنیت، احترام و اعتماد را به دانش‌آموزان القا کنند. همچنین، باید فضاهایی فراهم شود که دانش‌آموزان بتوانند احساسات و مشکلات خود را به اشتراک بگذارند و پشتیبانی لازم را دریافت کنند.

۳. ارائه خدمات پشتیبانی روانشناختی: مدارس و مراکز آموزشی باید برنامه‌های پشتیبانی روانشناختی برای دانش‌آموزان و خانواده‌ها ارائه دهند. این برنامه‌ها می‌توانند شامل مشاوره فردی یا گروهی، آموزش مهارت‌های مدیریت استرس و اضطراب، و همچنین آموزش روش‌های سازنده برای حل تعارضات باشند.

با اجرای این راهکارها، می‌توان به کاهش پرخاشگری در دانش‌آموزان دوره متوسطه کمک کرده و زمینه‌ای سالم برای رشد و توسعه آن‌ها فراهم کرد.

توصیه‌های مهم برای کاستن ناسازگاری و پرخاشگری کودکان

از خود بپرسید آیا این رفتار حائز اهمیت است؟ همان طور که قبلاً مشاهده کردید تنبیه بیش از حد بی اثر بوده و دور و تسلسل را تشدید می‌کند شما باید هر چه کمتر ولی موثر تنبیه کنید.

زمانی که شما شاهد رفتار « دست خودش نیست » که به خلق و خو ارتباط دارد می شوید و به مرور زمان می آموزید که چگونه با آن به صورتی متفاوت به وسیله اداره کردن رفتار ، و نه تنبیه کردن مدارا کنید ، کم و بیش به همان فهرست رفتار حائز اهمیت که در بخش قبلی آن را تهیه نموده اید بر می گردید . این طرز رفتار بد فقط می تواند به وسیله خود کمک بهبود یابد و اگر به او آشکارا بگویید که نباید آن را انجام دهد باید بیاموزد و بداند که اگر روزی از روی عمد آن را تکرار کند چه در انتظارش خواهد بود.

پیشرفت تحصیلی

برخی از مطالعات نشان داده‌اند که دانش‌آموزانی که در مواجهه با پرخاشگری قرار گرفته‌اند، ممکن است دچار اختلال در تمرکز و توجه شوند و این موضوع می‌تواند منجر به کاهش عملکرد تحصیلی آن‌ها شود. همچنین، پرخاشگری می‌تواند باعث افزایش استرس و اضطراب در دانش‌آموزان شود که این موضوع نیز می‌تواند تأثیر منفی بر پیشرفت تحصیلی آن‌ها داشته باشد.

علاوه بر این، برخی تحقیقات نشان داده‌اند که دانش‌آموزانی که خود به پرخاشگری مبتلا هستند، ممکن است دچار مشکلات روانی شوند که این موضوع نیز می‌تواند تأثیر منفی بر پیشرفت تحصیلی آن‌ها داشته باشد. به علاوه، پرخاشگری ممکن است باعث از بین رفتن انگیزه و علاقه به تحصیل در دانش‌آموزان شود که این نیز می‌تواند به کاهش پیشرفت تحصیلی آن‌ها منجر شود.

بنابراین، به نظر می‌رسد که پرخاشگری می‌تواند باعث کاهش پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان شود و لذا لازم است که برای کنترل و کاهش پرخاشگری در محیط‌های آموزشی و تربیتی اقدامات مناسبی انجام شود.

پرخاشگری چگونه باعث افت تحصیلی می شود؟

۱- پرخاشگری می تواند باعث اختلال در تمرکز و توجه دانش آموزان شود. وقوع پرخاشگری می تواند باعث شود که دانش آموزان به طور مداوم در وضعیت نگرانی و استرس قرار بگیرند که این موضوع می تواند تمرکز و توجه آنها را به تحصیل کاهش دهد.

۲- پرخاشگری می تواند باعث افزایش استرس و اضطراب در دانش آموزان شود که این موضوع نیز می تواند به کاهش عملکرد تحصیلی آنها منجر شود. استرس و اضطراب ممکن است باعث شود که دانش آموزان نتوانند به خوبی درس بخوانند یا در آزمون ها عملکرد خوبی از خود نشان دهند.

۳- پرخاشگری ممکن است باعث از بین رفتن انگیزه و علاقه به تحصیل در دانش آموزان شود. وقوع پرخاشگری می تواند باعث شود که دانش آموزان احساس کنند تحصیل و مدرسه برای آنها جذاب نیست و این موضوع می تواند منجر به کاهش علاقه و انگیزه آنها برای یادگیری شود.

به طور کلی، پرخاشگری ممکن است به عوامل روانی و عاطفی منجر شود که همگی می توانند به کاهش پیشرفت تحصیلی دانش آموزان منجر شود. بنابراین، لازم است که اقدامات مناسبی برای کنترل و کاهش پرخاشگری در محیط های آموزشی و تربیتی صورت گیرد تا بتوان از این مشکلات جلوگیری کرد.

کاهش پرخاشگری دانش آموزان

۱- آموزش مهارت های ارتباطی و حل تعارض به دانش آموزان است. این مهارت ها به آنها کمک می کند تا بتوانند احساسات و نیازهای خود را به صورت سالم و موثری بیان کنند و به جای استفاده از پرخاشگری، به شیوه های سازنده برای حل مسائل و تعارضات روی بیاورند.

۲- ایجاد محیط‌های آموزشی و تربیتی مثبت و پشتیبانی‌کننده نقش مهمی در کاهش پرخاشگری دارد. این محیط‌ها باید احساس امنیت، احترام و اعتماد را به دانش‌آموزان القا کنند و آن‌ها را به اشتراک‌گذاری احساسات و مشکلات خود تشویق کنند.

۳- برنامه‌های آموزشی و پشتیبانی روانشناختی برای دانش‌آموزان و خانواده‌ها می‌تواند به کاهش پرخاشگری کمک کند. این برنامه‌ها می‌توانند شامل مشاوره فردی یا گروهی، آموزش مهارت‌های مدیریت استرس و اضطراب، و همچنین آموزش روش‌های سازنده برای حل تعارضات باشند.

به طور کلی، برای کاهش پرخاشگری در دانش‌آموزان، نیاز است تا اقدامات گسترده‌ای در حوزه‌های آموزشی، تربیتی و روانشناختی انجام شود. این اقدامات می‌توانند بهبود عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان را تضمین کرده و به ساختار و فضای آموزشی سالم و پشتیبانی‌کننده کمک کنند.

نتیجه گیری

در این مقاله، ما بررسی کردیم که چگونه پرخاشگری در دانش‌آموزان دوره متوسطه می‌تواند تأثیر مخربی بر پیشرفت تحصیلی آن‌ها داشته باشد. نتایج نشان دادند که دانش‌آموزانی که در پرخاشگری شرکت می‌کنند، اغلب با مشکلات تحصیلی مواجه هستند و نمرات پایین‌تری دارند. اما با اجرای برنامه‌های آموزشی و تربیتی مثبت، محیط‌های آموزشی و تربیتی مثبت، و ارائه خدمات پشتیبانی روانشناختی، می‌توان به کاهش پرخاشگری و افزایش پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان کمک کرد.

با توجه به این نتایج، اهمیت اجرای برنامه‌های مناسب جهت کاهش پرخاشگری و افزایش پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان بسیار واضح است. این برنامه‌ها باید شامل آموزش مهارت‌های اجتماعی، تقویت روابط انسانی، و ارائه حمایت‌های روانشناختی باشند. همچنین، اصلاح ساختارها و سیاست‌های مدرسه نیز می‌تواند به افزایش محیط‌های آموزشی و تربیتی مثبت کمک کند.

با بهبود روحی و روانی دانش‌آموزان، زمینه‌ای سالم برای رشد و توسعه آن‌ها فراهم خواهد شد. این اقدامات نه تنها به بهبود پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان کمک می‌کنند، بلکه به جامعه و جامعه‌شناسی آن‌ها نیز کمک می‌کنند. بنابراین، اجرای برنامه‌های مناسب جهت کاهش پرخاشگری و افزایش پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان ضروری است و باید به عنوان یک اولویت در سطح ملی و محلی در نظر گرفته شود.

منابع

مقدمه‌ای بر آسیب‌شناسی اجتماعی، ج ۱، سرمد

روان‌شناسی اجتماعی، ج ۱، ستوده، هدایت الله، آوای نور، ۱۳۹۵

بررسی زمینه‌های اجتماعی پرخاشگری در میان جوانان

مقاله بررسی علل پرخاشگری در کودکان

صفحه وب:

https://www.aftabir.com/articles/view/social/family_home/c4c1225865506_children_agression_p1.php/%DA%A9%D9%88%D8%AF%DA%A9-%D9%BE%D8%B1%D8%AE%D8%A7%D8%B4%DA%AF%D8%B1-%DA%86%D9%87-%DA%A9%D8%B3%DB%8C-%D9%85%D9%82%D8%B5%D8%B1-%D8%A7%D8%B3%D8%AA